

La cobertura de la guerra de Bòsnia i reportatges fotogràfics de caire solidari arreu del món marquen la seva trajectòria. Miquel Ruiz ha celebrat 34 anys de professió amb una mostra retrospectiva anomenada «Miquel Ruiz Avilés. Una altra manera de captar el món (1979-2013)», organitzada per la Diputació de Girona, dipositària del seu arxiu fotogràfic.

Les vides d'en Miquel Ruiz

El fotògraf més internacional de les comarques gironines

LÍDIA PENELO > TEXT

Miquel Ruiz va anar pocs anys a l'escola, i potser per això té la fam de coneixement i l'empenta dels autodidactes. Nascut el 1954 a Purullena —un dels molts poblets de coves del sud de Granada— va arribar a l'estació de Figueres quan encara portava bolquers. Va créixer a Fortià tot estimant l'Alt Empordà, terra que va donar un futur millor als seus pares, i amb els anys la seva imaginació l'ha portat a explorar camins fotogràfics diversos.

Aquest empordanès d'adopció es va treure el graduat escolar quan ja treballava fent mercats amb el seu pare. La seva formació acadèmica no va anar més enllà, però, de les fotografies del *Paris Match*, que fullejava d'esquitllentes als pobles costaners, i que li van ensenyar un món que desconeixia. De les revistes il·lustrades, no en llegia gaire res, però les seves retines es nodrien d'imatges que els diaris del règim no publicaven. Van ser aquelles imatges les que li van inocular el gust per la fotografia, i per això no és exagerat afirmar que Miquel Ruiz es va fer fotògraf abans de tenir una càmera i d'aprendre la tècnica de l'ofici.

CRISTINA GUILLERAS

Casualitats oportunes de la vida i l'acabat de néixer *Punt Diari* el van convertir en corresponsal de l'Alt Empordà. La proximitat amb el pas fronterer de la Jonquera, l'esclat del turisme i l'interès mundial per l'univers de Gala i Salvador Dalí l'han fet fotografiar moments únics i viure uns anys més que intensos: anys de dormir poc i treballar molt (i també —per què no dir-ho— d'allargar les nits a les millors discoteques i festes de la Costa Brava).

Com a fotògraf de premsa, Miquel Ruiz sap que per aconseguir exclusives calen moltes hores d'espera. La guàrdia es viu amb tensió perquè, si arriba el moment, els reflexos no poden fallar. Les fotos no esperen. D'aquesta combinació és fruit una de les exclusives mundials de Miquel Ruiz: la primera foto que va aparèixer d'un Salvador Dalí desolat quan va morir Gala.

Més enllà de les comarques gironines

Ha combinat la feina de fotògraf comarcal amb col·laboracions a mitjans com *El Periódico*, *El Observador* i *La Vanguardia*.

La proximitat amb el pas fronterer de la Jonquera, l'esclat del turisme i l'interès mundial per l'univers de Gala i Salvador Dalí li han fet fotografiar moments únics

Es podia haver instal·lat a Barcelona, però quan li va arribar el moment va triar l'Empordà perquè no es volia desvincular del seu territori. No obstant això, els límits i interessos de Miquel Ruiz no són gens estrets. La primera feina internacional que li van encarregar va ser a Nicaragua l'any 1987. Després es va concentrar en Bòsnia i a ajudar la seva gent. Més tard es va acostar a Libèria, Sri Lanka i Uganda. És per tot plegat que Miquel Ruiz és un dels fotoperiodistes més internacionals de les comarques gironines.

Bòsnia

L'any 1992, convalescent d'un accident de cotxe que va patir tornant d'Olot de cobrir el segrest de Maria Àngels Feliu, Miquel Ruiz seguia el que passava a la guerra de Bòsnia des de casa seva. L'esgarripança i la indignació que sentia li van endre les ganes de fer alguna cosa pel poble boscnià. Va contactar amb l'associació Músics per la Pau, que preparaven un viatge per anar a Sarajevo a recollir el violinista Vedran Smajlović, que cada dia tocava l'*Adagio* de Tomaso Albinoni a la biblioteca de Sarajevo, tot fent gala d'una resistència admirable. Aquella iniciativa li va donar la idea d'ajudar el col·lectiu de periodistes del diari *Oslobodenje* («Llibertat»), i d'aquesta manera es va formar Fotògrafs per la Pau, una ONG que ha desenvolupat bona part de la seva activitat a Bòsnia, en estreta col·laboració amb el col·lectiu de les mares d'Srebrenica.

Les experiències extremes transformen, i el que en Miquel va viure a Bòsnia durant la guerra ha condicionat la seva manera de concebre la fotografia, però també la vida: «Volia explicar el que suposava per a una nena anar a l'escola, o per a una mare aconseguir un litre de llet. Fins aleshores mai no havia pensat com n'és de cruel la guerra amb els vius. A la guerra es veu la crueltat de l'home amb l'home, i això és el que vaig intentar fotografiar. Això no ho pots oblidar, i fa que valoris els regals del dia a dia i la gent que t'estimes».

La superació d'un ictus

L'història mèdic d'en Miquel Ruiz és complicat: diabetis, tres bypass, una malaltia degenerativa a les cames, un parell d'ictus... Malgrat tot, cada dia engega nous projectes i s'entossudeix a aconseguir-los. Generós, rondinaire, valent i amant de la gresca, amb només seixanta anys sap què és conèixer amb la malaltia: «Una cosa és el meu cap, que cada dia es fa una proposta de fer coses —cada dia tinc un projecte nou—, però la república independent del meu cos és qui decideix. Són molts els dies que malgrat voler sortir a una presentació a la Llibreria 22 hi he de renunciar. Normalment no em baixa la moral però de vegades sí, i passo es-

tones plorant perquè acabo renunciant a moltes coses, però després faig nous projectes», argumenta amb vehemència.

Lamenta que alguns amics no entenguin que ser actiu a les xarxes socials sovint és incompatible amb sortir a dinar. «Segueixo una dieta molt estricta, i les 20 pastilles de cada dia et deixen en un estat que de vegades a les dotze del migdia el que vols és estirar-te al sofà. Per tant, hi ha hagut amistats que han marxat perquè no ho han entès», comenta amb un punt de tristesa.

Amb les xarxes socials supleix part de les converses i trobades que tenia cada dia fent de fotògraf amunt i avall. La tecnologia l'ajuda a esquivar les traves de la infermeria i també el fa créixer com a fotògraf. Ara juga més que mai. Darrerament, alguns dels seus treballs són transformacions de fotografies, jocs tècnics que li han fet fer un pas més creatiu a la seva imaginació tot terreny. La imaginació de Miquel Ruiz es nodreix de lectures, converses, cançons... un material sensible que empeny el seu instint de superació i que ell reflecteix a les seves fotografies.

Les experiències extremes transformen, i el que Miquel Ruiz va viure a Bòsnia durant la guerra li ha condicionat la manera de concebre la fotografia